

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, ATODLEN 1. (See end of Document for details)

ATODLEN 1

(a gyflwynir gan adrannau 11 a 138)

ADOLYGIADAU CYCHWYNNOL O DREFNIADAU ETHOLIADOL ETC.

Adolygiadau cychwynnol

- (1) At ddibenion y Ddeddf hon, “adolygiad cychwynnol” yw adolygiad a gynhelir gan Gomisiwn Ffiniau a Democratiaeth Leol Cymru (“y Comisiwn”) at ddiben argymhell trefniadau etholiadol ar gyfer yr ardal sy’n cael ei hadolygu.
- (2) Mewn adolygiad cychwynnol caiff y Comisiwn hefyd argymhell newidiadau canlyniadol perthnasol.
- (3) Mae’r paragraff hwn yn ddarostyngedig i unrhyw beth a bennir, o dan adran 11(3) neu 138(3), yn y cyfarwyddyd sy’n ei gwneud yn ofynnol i’r Comisiwn gynnal adolygiad cychwynnol.

Gwybodaeth Cychwyn

- I1** Atod. 1 para. 1(1)(2) mewn grym ar 21.1.2021, gweler **a. 175(1)(f)**
- I2** Atod. 1 para. 1(3) mewn grym ar 21.1.2021 at ddibenion penodedig, gweler **a. 175(1)(f)**
- I3** Atod. 1 para. 1(3) mewn grym ar 6.5.2022 mewn grym i’r graddau nad yw eisoes mewn grym, gweler **a. 175(1)(f)(2)(k)(ii)(6)(b)**

“Ardal sy’n cael ei hadolygu”

- (1) Yn yr Atodlen hon, mae “ardal sy’n cael ei hadolygu” i’w dehongli yn unol â’r paragraff hwn.
- (2) Pan fo’r Comisiwn yn cael ei gyfarwyddo o dan adran 11 i gynnal adolygiad cychwynnol, yr ardal sy’n cael ei hadolygu yw ardal y prif gyngor sydd wedi arfer ei bŵer o dan adran 8 i newid y system bleidleisio sy’n gymwys i ethol ei gynghorwyr.
- (3) Pan fo’r Comisiwn, ar ôl i Weinidogion Cymru gael cais i uno, yn cael ei gyfarwyddo o dan adran 138 i gynnal adolygiad cychwynnol, yr ardal sy’n cael ei hadolygu yw’r brif ardal newydd sydd i’w chyfansoddi, neu a gyfansoddir, gan reoliadau uno.
- (4) Pan fo—
  - ar ôl i Weinidogion Cymru hysbysu am eu cynigion fel a ddisgrifir yn adran 129(6), y Comisiwn yn cael ei gyfarwyddo o dan adran 138 i gynnal adolygiad cychwynnol, a
  - cynnig i drosglwyddo rhan o’r brif ardal sydd i’w diddymu i brif ardal arall, neu y darperir ar gyfer hynny mewn rheoliadau ailstrwythuro,yr ardal sy’n cael ei hadolygu yw’r ardal a bennir yn y cyfarwyddyd o dan adran 138.
- (5) Pan fo—
  - ar ôl i Weinidogion Cymru hysbysu am eu cynigion fel a ddisgrifir yn adran 129(6), y Comisiwn yn cael ei gyfarwyddo o dan adran 138 i gynnal adolygiad cychwynnol, a
  - bwriad i gyfansoddi prif ardal newydd, neu y darperir ar gyfer hynny mewn rheoliadau ailstrwythuro,yr ardal sy’n cael ei hadolygu yw’r brif ardal newydd sydd i’w chyfansoddi gan reoliadau ailstrwythuro.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, ATODLEN 1. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

- I4** Atod. 1 para. 2(1)(3) mewn grym ar 21.1.2021, gweler **a. 175(1)(f)**
- I5** Atod. 1 para. 2(2) mewn grym ar 6.5.2022, gweler **a. 175(2)(k)(iii)(6)(b)**
- I6** Atod. 1 para. 2(4)(5) mewn grym ar 1.4.2021 gan O.S. 2021/297, **er gl. 2(g)**

Termau eraill a ddefnyddir yn yr Atodlen hon

3 (1) Yn yr Atodlen hon—

ystyr “newidiadau canlyniadol perthnasol” (“*relevant consequential changes*”), mewn perthynas ag ardal sy’n cael ei hadolygu, yw—

- (a) newidiadau yn ffiniau cymunedau yn yr ardal;
- (b) newidiadau i enw cymuned, neu’r cyngor ar gyfer cymuned, yr argymhellir newid i’w ffiniau;
- (c) newidiadau i’r trefniadau etholiadol ar gyfer cymuned yn yr ardal; ystyr “trefniadau etholiadol” (“*electoral arrangements*”) yw—
  - (a) mewn perthynas ag ardal sy’n cael ei hadolygu—
    - (i) nifer y cynghorwyr ar gyfer y prif gyngor yn yr ardal;
    - (ii) nifer, math a ffiniau’r wardiau etholiadol y rhennir yr ardal iddynt at ddiben ethol cynghorwyr i’r prif gyngor;
    - (iii) nifer y cynghorwyr sydd i’w hethol ar gyfer pob ward etholiadol;
    - (iv) enw pob ward etholiadol;
  - (b) mewn perthynas â chymuned mewn ardal sy’n cael ei hadolygu—
    - (i) nifer y cynghorwyr ar gyfer cyngor y gymuned;
    - (ii) ei rhaniad yn wardiau cymunedol at ddiben ethol cynghorwyr i gyngor y gymuned;
    - (iii) nifer, math a ffiniau unrhyw wardiau cymunedol;
    - (iv) nifer y cynghorwyr sydd i’w hethol ar gyfer unrhyw ward gymunedol;
    - (v) enw unrhyw ward gymunedol.

(2) Yn is-baragraff (1), yn y diffiniad o “trefniadau etholiadol”, mae’r cyfeiriadau at y math o ward yn gyfeiriadau at ba un a yw’r ward yn ward un aelod neu’n ward amlaelod; ac at y diben hwn—

ystyr “ward amlaelod” (“*multiple member ward*”) yw ward y mae nifer penodedig (mwy nag un) o gynghorwyr i’w hethol ar gyfer y ward;

ystyr “ward un aelod” (“*single member ward*”) yw ward y mae un cynghorydd yn unig i’w hethol ar ei chyfer.

(3) Mae adran 149 yn gwneud darpariaeth ynglŷn ag ystyron termau a ddefnyddir yn yr Atodlen hon.

Gwybodaeth Cychwyn

- I7** Atod. 1 para. 3 mewn grym ar 21.1.2021, gweler **a. 175(1)(f)**

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, ATODLEN 1. (See end of Document for details)

Cyfarwyddydau a chanllawiau i'r Comisiwn

- 4 (1) Rhaid i gyfarwyddyd o dan adran 11 neu 138 bennu erbyn pa ddyddiad y mae rhaid i'r Comisiwn gyflwyno ei adroddiad terfynol i Weinidogion Cymru o dan baragraff 8(3)(a).
- (2) Caiff cyfarwyddyd o dan adran 11 neu 138 ei gwneud yn ofynnol i'r Comisiwn roi sylw i faterion penodol a bennir yn y cyfarwyddyd wrth gynnal yr adolygiad cychwynnol.
- (3) Caiff Gweinidogion Cymru roi cyfarwyddydau cyffredinol ynglŷn â chynnal adolygiadau cychwynnol, gan gynnwys—
- (a) cyfarwyddydau ynglŷn ag ym mha drefn y mae gwahanol adolygiadau cychwynnol sy'n ofynnol gan gyfarwyddydau o dan adran 11 neu 138 i'w cynnal ac ynglŷn ag a yw gwahanol adolygiadau i'w cynnal ar yr un pryd, a
- (b) cyfarwyddydau sy'n pennu materion y mae rhaid i'r Comisiwn roi sylw iddynt wrth gynnal adolygiadau cychwynnol.
- (4) Cyn rhoi cyfarwyddyd o dan is-baragraff (3) rhaid i Weinidogion Cymru ymgynghori ag—
- (a) y Comisiwn, a
- (b) unrhyw bersonau eraill y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried ei bod yn briodol ymgynghori â hwy.
- (5) Caiff Gweinidogion Cymru gyfarwyddo'r Comisiwn i roi'r gorau i gynnal adolygiad cychwynnol, ac i beidio â chymryd unrhyw gamau pellach mewn perthynas â'r adolygiad.
- (6) Caiff Gweinidogion Cymru, ar ôl i'r Comisiwn gyhoeddi adroddiad interim o dan baragraff 7(2) mewn perthynas ag ardal sy'n cael ei hadolygu, gyfarwyddo'r Comisiwn o dan adran 11 neu 138 i gynnal adolygiad cychwynnol arall mewn perthynas â'r un ardal.
- (7) Rhaid i'r Comisiwn roi sylw i unrhyw ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru ynglŷn â chynnal adolygiadau cychwynnol.

Gwybodaeth Cychwyn

- I8** Atod. 1 para. 4(1)-(3)(6) mewn grym ar 21.1.2021 at ddibenion penodedig, gweler **a. 175(1)(f)(2)(k)(i)**
- I9** Atod. 1 para. 4(1)-(3)(6) mewn grym ar 6.5.2022 mewn grym i'r graddau nad yw eisoes mewn grym, gweler **a. 175(2)(k)(i)(6)(b)**
- I10** Atod. 1 para. 4(4)(5)(7) mewn grym ar 21.1.2021, gweler **a. 175(1)(f)**

Cynnal adolygiad cychwynnol

- 5 (1) Rhaid i'r Comisiwn, wrth ystyried y trefniadau etholiadol ar gyfer ardal sy'n cael ei hadolygu—
- (a) ceisio sicrhau bod y gymhareb o etholwyr llywodraeth leol i nifer cynghorwyr y prif gyngor sydd i'w hethol ar gyfer yr ardal sy'n cael ei hadolygu yr un fath ym mhob ward etholiadol o ardal y cyngor, mor agos ag y gall fod, a
- (b) rhoi sylw i—

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, ATODLEN 1. (See end of Document for details)

- (i) dymunoldeb pennu ffiniau ar gyfer wardiau etholiadol sy'n hawdd eu hadnabod ac y byddant yn parhau felly, a
  - (ii) dymunoldeb peidio â thorri'r cwlwm lleol wrth bennu ffiniau ar gyfer wardiau etholiadol.
- (2) At ddibenion is-baragraff (1)(a) rhaid ystyried—
- (a) unrhyw anghysondeb rhwng nifer yr etholwyr llywodraeth leol a nifer y personau sy'n gymwys i fod yn etholwyr llywodraeth leol (fel a welir mewn ystadegau swyddogol perthnasol), a
  - (b) unrhyw newid yn nifer neu ddsbarthiad etholwyr llywodraeth leol yn yr ardal sy'n cael ei hadolygu sy'n debygol o ddigwydd yn y cyfnod o bum mlynedd sy'n dechrau yn union ar ôl i argymhellion gael eu gwneud.
- (3) Caiff Gweinidogion Cymru, at ddibenion adolygiad cychwynnol, gyfarwyddo prif gyngor ar gyfer ardal sy'n cael ei hadolygu neu gyngor ar gyfer cymuned mewn ardal sy'n cael ei hadolygu i ddarparu i'r Comisiwn unrhyw wybodaeth y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried ei bod yn briodol neu unrhyw ddogfennau y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried eu bod yn briodol.
- (4) Yn y paragraff hwn ac ym mharagraff 6—
- ystyr “etholwr llywodraeth leol” (“*local government elector*”) yw person sydd wedi ei gofrestru'n etholwr llywodraeth leol yn y gofrestr etholwyr yn unol â darpariaethau Deddfau Cynrychiolaeth y Bobl;
  - ystyr “ystadegau swyddogol perthnasol” (“*relevant official statistics*”) yw'r ystadegau swyddogol o fewn yr ystyr a roddir i “official statistics” yn adran 6 o [Ddeddf y Gwasanaeth Ystadegau a Chofrestru 2007](#) (p. 18) y mae'r Comisiwn yn ystyried eu bod yn briodol.

Gwybodaeth Cychwyn

III Atod. 1 para. 5 mewn grym ar 21.1.2021, gweler [a. 175\(1\)\(f\)](#)

Y weithdrefn ragadolygu

- 6 (1) Cyn cynnal adolygiad cychwynnol, rhaid i'r Comisiwn gymryd y camau y mae'n ystyried eu bod yn briodol—
- (a) er mwyn gwneud yr ymgynghoriadau gorfodol, ac unrhyw bersonau eraill y mae'n ystyried ei bod yn debygol bod ganddynt fuddiant yn yr adolygiad, yn ymwybodol o'r cyfarwyddyd i gynnal yr adolygiad ac unrhyw gyfarwyddydau eraill a roddir gan Weinidogion Cymru sy'n berthnasol i'r adolygiad, a
  - (b) i ymgynghori â'r ymgynghoriadau gorfodol ar y weithdrefn a'r fethodoleg a fwriedir ganddo ar gyfer yr adolygiad cychwynnol ac, yn benodol, ar sut y mae'n bwriadu penderfynu ar nifer priodol y cynghorwyr ar gyfer y prif gyngor yn yr ardal sy'n cael ei hadolygu.
- (2) Yn yr Atodlen hon, ystyr “yr ymgynghoriadau gorfodol” yw—
- (a) yn achos adolygiad cychwynnol a gynhelir yn unol â chyfarwyddyd o dan adran 11, prif gyngor yr ardal sy'n cael ei hadolygu;
  - (b) yn achos adolygiad cychwynnol a gynhelir yn unol â chyfarwyddyd o dan adran 138, y cynghorau sy'n uno neu'r cynghorau sy'n cael eu hailstrwythuro;

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, ATODLEN 1. (See end of Document for details)

- (c) y cynghorau ar gyfer y cymunedau presennol (os oes rhai) yn yr ardal sy'n cael ei hadolygu;
- (d) unrhyw bersonau eraill a bennir gan Weinidogion Cymru mewn cyfarwyddyd i gynnal adolygiad cychwynnol.

Gwybodaeth Cychwyn

- I12** Atod. 1 para. 6(1)(2)(c)(d) mewn grym ar 21.1.2021, gweler **a. 175(1)(f)**
- I13** Atod. 1 para. 6(2)(b) mewn grym ar 21.1.2021 at ddibenion penodedig, gweler **a. 175(1)(f)(2)(b)(ii)**
- I14** Atod. 1 para. 6(2)(a) mewn grym ar 6.5.2022, gweler **a. 175(2)(k)(iii)(6)(b)**
- I15** Atod. 1 para. 6(2)(b) mewn grym ar 1.4.2021 i'r graddau nad yw eisoes mewn grym gan **O.S. 2021/297, ergl. 2(g)**

Ymchwilio ac adrodd interim

- 7
- (1) Wrth gynnal adolygiad cychwynnol, rhaid i'r Comisiwn gynnal yr ymchwiliadau y mae'n ystyried eu bod yn briodol.
  - (2) Ar ôl cynnal yr ymchwiliadau o dan is-baragraff (1), rhaid i'r Comisiwn wneud adroddiad interim sy'n cynnwys—
    - (a) ei gynigion o ran y trefniadau etholiadol ar gyfer yr ardal sy'n cael ei hadolygu ac unrhyw gynigion ar gyfer newidiadau canlyniadol perthnasol, a
    - (b) manylion yr adolygiad a gynhaliwyd ganddo.
  - (3) Rhaid i'r Comisiwn—
    - (a) anfon yr adroddiad at Weinidogion Cymru a'r ymgylgoreion gorfodol,
    - (b) cyhoeddi'r adroddiad,
    - (c) rhoi gwybod i unrhyw berson y mae'n ystyried ei fod yn briodol sut i gael gafael ar yr adroddiad,
    - (d) gwahodd sylwadau ar yr adroddiad, ac
    - (e) hysbysu Gweinidogion Cymru, yr ymgylgoreion gorfodol ac unrhyw berson arall y mae'n ystyried ei fod yn briodol am y cyfnod ar gyfer sylwadau.
  - (4) Pan anfonir adroddiad at brif gyngor o dan is-baragraff (3)(a), rhaid iddo—
    - (a) cyhoeddi'r adroddiad,
    - (b) sicrhau bod yr adroddiad ar gael i edrych arno (yn ddi-dâl) yn ei swyddfeydd yn ystod y cyfnod ar gyfer sylwadau, ac
    - (c) cymryd y camau y mae'n ystyried eu bod yn angenrheidiol er mwyn gwneud yr etholwyr llywodraeth leol yn ei ardal yn ymwybodol o—
      - (i) yr adroddiad,
      - (ii) sut i gael gafael ar yr adroddiad, a
      - (iii) y cyfnod ar gyfer sylwadau.
  - (5) At ddibenion is-baragraffau (3) a (4), ystyr “y cyfnod ar gyfer sylwadau” yw cyfnod nad yw'n llai na chwe wythnos, nac yn hwy na 12 wythnos (fel a bennir gan y Comisiwn) sy'n dechrau'n ddim cynharach nag un wythnos ar ôl rhoi hysbysiad am y cyfnod o dan is-baragraff (3)(e).

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, ATODLEN 1. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I16 Atod. 1 para. 7 mewn grym ar 21.1.2021, gweler **a. 175(1)(f)**

Adroddiad terfynol

- 8 (1) Ar ôl i'r cyfnod ar gyfer sylwadau o dan baragraff 7(3) ddod i ben, rhaid i'r Comisiwn ystyried ei gynigion gan roi sylw i unrhyw sylwadau a gafwyd ganddo yn ystod y cyfnod.
- (2) Yna rhaid i'r Comisiwn wneud adroddiad terfynol sy'n cynnwys—
- ei argymhellion o ran y trefniadau etholiadol ar gyfer yr ardal sy'n cael ei hadolygu ac unrhyw argymhellion ar gyfer newidiadau canlyniadol perthnasol,
  - manylion yr adolygiad a gynhaliwyd ganddo, ac
  - manylion unrhyw newidiadau i'r cynigion yn yr adroddiad interim a wnaed yng ngoleuni'r sylwadau a gafwyd, ac esboniad paham y gwnaed y newidiadau hynny.
- (3) Rhaid i'r Comisiwn—
- cyflwyno'r adroddiad terfynol i Weinidogion Cymru,
  - anfon copi o'r adroddiad at yr ymgynghorion gorfodol eraill ac at unrhyw bersonau eraill y mae'n ystyried eu bod yn briodol,
  - cyhoeddi'r adroddiad, a
  - rhoi gwybod i unrhyw berson arall a gyflwynodd dystiolaeth neu a wnaeth sylwadau mewn perthynas â'r adroddiad interim a gyhoeddwyd o dan baragraff 7, ac unrhyw bersonau eraill y mae'n ystyried eu bod yn briodol, sut i gael gafael ar yr adroddiad.
- (4) Pan anfonir adroddiad terfynol at brif gyngor o dan is-baragraff (3)(b), rhaid iddo—
- cyhoeddi'r adroddiad terfynol,
  - sicrhau bod yr adroddiad ar gael i edrych arno (yn ddi-dâl) yn ei swyddfeydd am chwe wythnos o leiaf ar ôl y dyddiad y cafodd y cyngor yr adroddiad, ac
  - cymryd y camau y mae'n ystyried eu bod yn angenrheidiol er mwyn gwneud yr etholwyr llywodraeth leol yn ei ardal yn ymwybodol o'r adroddiad, a sut i gael gafael arno.
- (5) Nid yw adran 29(8) o Ddeddf 2013 (dim argymhellion i gael eu gwneud na'u cyhoeddi yn y naw mis cyn etholiad cyffredin) yn gymwys yn achos argymhelliad a gynhwysir mewn adroddiad terfynol o dan is-baragraff (2).

Gwybodaeth Cychwyn

I17 Atod. 1 para. 8 mewn grym ar 21.1.2021, gweler **a. 175(1)(f)**

Pŵer i wneud rheoliadau pan wneir argymhellion

- 9 (1) Ar ôl iddynt gael adroddiad terfynol o dan baragraff 8 sy'n cynnwys argymhellion gan y Comisiwn mewn perthynas ag adolygiad cychwynnol, caiff Gweinidogion Cymru, drwy reoliadau—

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, ATODLEN 1. (See end of Document for details)

- (a) gweithredu unrhyw argymhelliad a gynhwysir yn yr adroddiad, gydag addasiadau neu hebddynt;
  - (b) gwneud darpariaeth arall y maent yn ystyried ei bod yn briodol o ran y trefniadau etholiadol a'r newidiadau canlyniadol perthnasol ar gyfer yr ardal sy'n cael ei hadolygu.
- (2) Rhaid i Weinidogion Cymru, wrth iddynt ystyried y trefniadau etholiadol ar gyfer ardal sy'n cael ei hadolygu at ddiben gwneud rheoliadau o dan is-baragraff (1), wneud y pethau a nodir ym mharagraff 5(1)(a) a (b) (ac mae paragraff 5(2) a (4) yn gymwys yn unol â hynny).
  - (3) Ni chaniateir gwneud unrhyw reoliadau o dan is-baragraff (1) nes bod y cyfnod o chwe wythnos sy'n dechrau â'r dyddiad y cyhoedda'r Comisiwn yr adroddiad o dan baragraff 8 wedi dod i ben.
  - (4) Caiff Gweinidogion Cymru ei gwneud yn ofynnol i'r Comisiwn ddarparu unrhyw wybodaeth bellach y maent yn ystyried ei bod yn briodol neu unrhyw ddogfennau pellach y maent yn ystyried eu bod yn briodol iddynt mewn perthynas ag argymhellion y Comisiwn.

Gwybodaeth Cychwyn

I18 Atod. 1 para. 9 mewn grym ar 21.1.2021, gweler **a. 175(1)(f)**

Pŵer i wneud rheoliadau pan na wneir unrhyw argymhellion

- 10 (1) Os nad yw'r Comisiwn wedi cyflwyno adroddiad terfynol i Weinidogion Cymru o dan baragraff 8(3) erbyn y dyddiad a bennir yn y cyfarwyddyd sy'n ei gwneud yn ofynnol cynnal yr adolygiad cychwynnol, caiff Gweinidogion Cymru wneud rheoliadau o dan is-baragraff (2).
- (2) Caiff rheoliadau o dan yr is-baragraff hwn wneud y ddarpariaeth y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried ei bod yn briodol o ran y trefniadau etholiadol ar gyfer yr ardal sy'n cael ei hadolygu ac unrhyw ddarpariaeth y maent yn ystyried ei bod yn briodol ar gyfer newidiadau canlyniadol perthnasol.
- (3) Rhaid i Weinidogion Cymru, wrth iddynt ystyried y trefniadau etholiadol ar gyfer ardal sy'n cael ei hadolygu at ddiben gwneud rheoliadau o dan is-baragraff (2), wneud y pethau a nodir ym mharagraff 5(1)(a) a (b) (ac mae paragraff 5(2) a (4) yn gymwys yn unol â hynny).
- (4) Caiff Gweinidogion Cymru ei gwneud yn ofynnol i'r Comisiwn ddarparu unrhyw wybodaeth y maent yn ystyried ei bod yn briodol neu unrhyw ddogfennau y maent yn ystyried eu bod yn briodol iddynt mewn perthynas ag unrhyw faterion sydd wedi dod i sylw'r Comisiwn o ganlyniad i—
  - (a) unrhyw gamau a gymerwyd o dan baragraff 6,
  - (b) unrhyw ymchwiliad o dan baragraff 7,
  - (c) llunio adroddiad o dan baragraff 7 neu 8, neu
  - (d) unrhyw beth arall a wnaed wrth gynnal yr adolygiad cychwynnol.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, ATODLEN 1. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I19 Atod. 1 para. 10 mewn grym ar 21.1.2021, gweler **a. 175(1)(f)**

Rheoliadau o dan baragraff 9 neu 10: atodol

- 11 (1) Caiff Gweinidogion Cymru, at ddibenion gwneud rheoliadau o dan baragraff 9 neu 10 neu is-baragraff (3), gyfarwyddo prif gyngor ar gyfer ardal sy'n cael ei hadolygu neu gyngor ar gyfer cymuned mewn ardal sy'n cael ei hadolygu i ddarparu unrhyw wybodaeth i Weinidogion Cymru y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried ei bod yn briodol neu i ddarparu unrhyw ddogfennau i Weinidogion Cymru y mae Gweinidogion Cymru yn ystyried eu bod yn briodol.
- (2) Rhaid i Weinidogion Cymru, cyn diwedd y cyfnod o 7 niwrnod sy'n dechrau â'r diwrnod ar ôl y diwrnod y gwneir rheoliadau o dan baragraff 9 neu 10 neu is-baragraff (3), anfon copi o'r rheoliadau i—
- (a) y Comisiwn,
  - (b) y prif gyngor neu'r prif gynghorau ar gyfer yr ardal sy'n cael ei hadolygu, ac
  - (c) y cynghorau cymuned ar gyfer cymunedau y mae newidiadau canlyniadol perthnasol wedi eu gwneud iddynt o dan y rheoliadau (os oes rhai).
- (3) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy reoliadau, ddiwygio neu ddirymu rheoliadau a wneir o dan baragraff 9 neu 10 (neu'r is-baragraff hwn).

Gwybodaeth Cychwyn

I20 Atod. 1 para. 11 mewn grym ar 21.1.2021, gweler **a. 175(1)(f)**

Adolygiadau dilynol gan y Comisiwn pan wneir rheoliadau o dan baragraff 9(1)(b) neu 10(2)

- 12 (1) Pan fo Gweinidogion Cymru yn gwneud rheoliadau o dan baragraff 9(1)(b) neu 10(2) rhaid i'r Comisiwn—
- (a) os yw'r rheoliadau yn deillio o gyfarwyddyd o dan adran 11 i gynnal adolygiad cychwynnol o brif ardal, gydymffurfio ag is-baragraff (2);
  - (b) os yw'r rheoliadau yn deillio o gyfarwyddyd o dan adran 138 i gynnal adolygiad cychwynnol o'r brif ardal gyfan neu ran ohoni, gydymffurfio ag is-baragraff (3).
- (2) Rhaid i'r Comisiwn gynnal adolygiad o dan adran 29(1) o Ddeddf 2013 o'r trefniadau etholiadol ar gyfer y brif ardal—
- (a) cyn gynted â phosibl ar ôl diwrnod yr etholiad cyffredin cyntaf ar gyfer cynghorwyr i'r prif gyngor ar gyfer yr ardal honno y cymhwysir y system bleidleisio newydd ynddi, a
  - (b) pa un bynnag, cyn diwrnod yr etholiad cyffredin nesaf.
- (3) Rhaid i'r Comisiwn gynnal adolygiad o dan adran 29(1) o Ddeddf 2013 o'r trefniadau etholiadol ar gyfer y brif ardal berthnasol—
- (a) cyn gynted â phosibl ar ôl diwrnod yr etholiad cyffredin cyntaf ar gyfer cynghorwyr i'r prif gyngor ar gyfer yr ardal honno wedi i'r rheoliadau ddod i rym, a
  - (b) pa un bynnag, cyn diwrnod yr etholiad cyffredin nesaf.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, ATODLEN 1. (See end of Document for details)

(4) Yn y paragraff hwn—

- (a) yn is-baragraff (2), ystyr “y system bleidleisio newydd” yw’r system bleidleisio sy’n gymwys i ethol cynghorwyr i’r cyngor o ganlyniad i arfer y pŵer i newid y system bleidleisio o dan adran 8;
- (b) yn is-baragraff (3), ystyr “y brif ardal berthnasol” yw’r brif ardal yr oedd hi, neu unrhyw ran ohoni, yr ardal sy’n cael ei hadolygu.

Gwybodaeth Cychwyn

I21 Atod. 1 para. 12(1)(b)(3)(4)(b) mewn grym ar 21.1.2021, gweler **a. 175(1)(f)**

I22 Atod. 1 para. 12(1)(a)(2)(4)(a) mewn grym ar 6.5.2022, gweler **a. 175(2)(k)(iii)(6)(b)**

Dirprwyo swyddogaethau gan y Comisiwn o dan yr Atodlen hon

13 Yn adran 13(1) o Ddeddf 2013—

- (a) ar ôl “Ran 3” mewnosoder “o’r Ddeddf hon”;
- (b) ar ôl “neu ymchwiliadau lleol” mewnosoder “, neu Atodlen 1 i Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021 (swyddogaethau sy’n ymwneud ag adolygiadau cychwynnol),”.

Gwybodaeth Cychwyn

I23 Atod. 1 para. 13 mewn grym ar 21.1.2021, gweler **a. 175(1)(f)**

Gorchmynion o dan Ran 3 o Ddeddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013 (dccc 4)

14 Yn adran 43 o Ddeddf 2013 (amrywio a dirymu gorchmynion), ar ôl is-adran (12) mewnosoder—

“(12A) Caiff Gweinidogion Cymru, drwy orchymyn, amrywio neu ddirymu gorchymyn o dan yr adran hon neu adran 37, 38 neu 39 (ni waeth pa un a wnaethant hwy y gorchymyn ai peidio) o ganlyniad i reoliadau o dan baragraff 9 neu 10 o Atodlen 1 i Ddeddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021.”

Gwybodaeth Cychwyn

I24 Atod. 1 para. 14 mewn grym ar 21.1.2021, gweler **a. 175(1)(f)**

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Ar hyn o bryd nid oes unrhyw effeithiau heb eu gweithredu yn hysbys ar gyfer y Deddf Llywodraeth Leol ac Etholiadau (Cymru) 2021, ATODLEN 1.